

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 1P/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200991
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2023:8622200991.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa A. A. B., vo veci starostlivosti súdu o mal. C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XX, XXX XX C., zastúpený opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Stropkov, dieťa rodičov matky C. D., nar. XX.X.XXXX, nebohá a otca G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. XX, XXX XX C., t.č. ÚVTOS Košice, Floriánska 18, 041 42 Košice, o návrhu starej matky I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. D. XX, XXX XX C., o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Zveruje maloletého C. D., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. D. XX, XXX XX C., počas výkonu trestu odňatia slobody otca maloletého.

II. Navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

III. Otec maloletého G. H., nar. XX.X.XXXX je povinný prispievať prispievať na výživu maloletého C. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Stropkov, pod následkami výkonu rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným na súde dňa 14.6.2022 domáhala zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Svoj návrh a tým, že uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 1P/16/2022 zo dňa 28.4.2022 Okresný súd zveril maloletého C. D., nar. XX.XX.XXXX dočasne do jej osobnej starostlivosti. Uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 3P/2/2021-11 zo dňa 28.1.2021 Okresný súd Svidník zveril maloleté deti J. H., nar. XX.X.XXXX a F. H. nar. X.X.XXXX dočasne do jej osobnej starostlivosti. Vo veci ešte doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Ona je stará matka maloletých detí. S maloletými deťmi bývajú v spoločnej domácnosti v 2 - izbovom byte na ulici E. F. K. C.. Od smrti jej dcéry, t.j. matky maloletých detí sa spolupodieľa na výchove všetkých maloletých detí. V čase zverenia maloletých detí J. H. a F. H. do jej náhradnej osobnej starostlivosti bol maloletý C. vo väzbe a to na základe uznesenia Okresného súdu Svidník č.k. 6Tp/3/2020 zo dňa 11.9.2020, kde sa nachádzal od 8.9.2020 do 8.4.2021. Uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 6P/12/2021 zo dňa 19.5.2021 bol maloletý C. umiestnený do Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody. Rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 6P/12/2021 zo dňa 6.7.2021, právoplatného dňa 28.7.2021 bolo maloletému uložené výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody. Domov sa maloletý C. vrátil 28.1.2022. V tom čase sa otec maloletého nachádzal doma a starostlivosť o maloletého zabezpečoval on. Dňa 29.4.2022 má

otec maloletého C. G. H. nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody na dobu 4,5 roka. Odchodom otca maloletých detí do výkonu trestu odňatia slobody výchova maloletého C. nemôže byť zabezpečovaná rodičmi, lebo matka je nebohá. Ona je dôchodkyňa a poberá starobný dôchodok. Je schopná sa o maloletého C. postarať. S maloletým má vytvorený dobrý vzťah. Maloletý C. jej pomáha v domácnosti. Maloletý C. navštevuje 9. ročník na Základnej škole Hrnčiarskej v Stropkove. Zverením maloletého do jej starostlivosti, maloletý spolu so súrodencami naďalej ostanú v rodinnom prostredí, v ktorom vyrastajú od malička.

Predmetom konania bol návrh na zverenie maloletého C. D., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky - navrhovateľky I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. D. XX, XXX XX C..

4. Rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 6P/12/2021-21 zo dňa 6.7.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.7.2021 súd nariadil maloletému C. D., nar. XX.XX.XXXX v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine pobyť v Reedukačnom centre Mlynky – Biele Vody 267, 053 76 Mlynky na dobu 6 mesiacov.

5. Uznesením č.k. 1P/16/2022-5 zo dňa 28.4.2022 súd nariadil neodkladné opatrenie tak, že zveril dočasne maloletého C. D. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matky I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. D. XX, XXX XX C.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 7.7.2022.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

7. Matka maloletého zomrela dňa XX.X.XXXX.

8. Otec maloletého G. H., toho času vo výkone trestu odňatia slobody, vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletého, teda navrhovateľky.

9. Na pojednávaní konanom dňa 11.1.2023 navrhovateľka uviedla, že o maloletého sa stará, poberá vdovský aj starobný dôchodok z čoho nakupuje potreby do domácnosti. S maloletým nemá žiadne výchovné problémy.

10. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní potvrdila, že stará matka sa o maloletého stará a navrhla, aby súd zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

11. Zistený skutkový stav súd tak právne posúdil:

12. Podľa § 44 ods.1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

14. Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

16. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods.4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods.7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods.8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

21. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že sú splnené zákonné podmienky pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je starou matkou maloletého. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody. Matka maloletej zomrela dňa XX.X.XXXX. S predmetným návrhom vyslovil súhlas kolízny opatrovník. Navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého rovnako ako ju vykonávajú rodičia.

23. Otec maloletého je naďalej jeho zákonným zástupcom a plnenie vyživovacej povinnosti je jeho zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Súd uložil otcovi tretím výrokom rozsudku platiť výživné v minimálnom zákonom rozsahu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Stropkov. Vyživovaciu povinnosť otca k maloletému súd určil v minimálnom rozsahu vzhľadom na to, že je vo výkone trestu odňatia slobody.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P O U Č E N I E : Odvolanie sa podáva lehote 15dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).